

# C o m e n t e m i s u g g e r i m

## LLIBRES



GARAIGORDOBIL, Maite  
**Juego y desarrollo infantil**  
Beco Olea, Madrid. 1990

Schiller expressà: "L'home és un ésser humà de debò quan juga."

Educar l'infant a través del joc és digne de ser considerat per les finalitats pedagògiques que comporta. Per tant, les prioritats educatives del joc han d'aprofitar tot el ventall de possibilitats que aquest ofereix. Quan ens centrem en l'infant observant els seus comportaments i activitats, veiem que el joc envolta tota la seva vida i forma part dels seus interessos

Aquest és el motiu que ens porta a comentar aquest llibre. Es dirigeix fonamentalment als educadors interessats en el fenomen del joc infantil, per a la seva tasca amb els nens i nenes.

L'autora dóna una visió clara de l'evolució del concepte de joc, des que van trobar-se les primeres referències al segle XIV fins als nostres dies. Considera també les teories que hi han elaborat els diferents autors.

Pel que fa als aspectes que cal educar, és imprescindible de tenir present les característiques essencials del creixement del nen; per aquest motiu, l'autora fa una descripció de la incidència del joc en el desenvolupament integral del nen en les vessants: psicomotora, afectiva, intel·lectual i psico-sexual, basant-se en els estudis de Wallon, Piaget, Freud i Klein, entre altres.

La segona part té un enfoc psicopedagògic; s'hi reflecteixen els vincles del joc respecte al desenvolupament integral del nen / a de 0 a 8 anys, tenint en compte les quatre dimensions bàsiques: psicomotriu, intel·lectual, afectiva i social.

A més a més del paper vital que té el joc en el desenvolupament infantil, també ens relaciona l'activitat lúdica de l'home, per una banda, amb el desenvolupament de l'experiència cultural i per l'altra, amb l'equilibri físic i la salut mental.

La part final és pràctica, conté un fitxer de jocs. Pretén ser una guia per a fer una planificació pedagògica basada en el joc com a metodologia educativa. És un

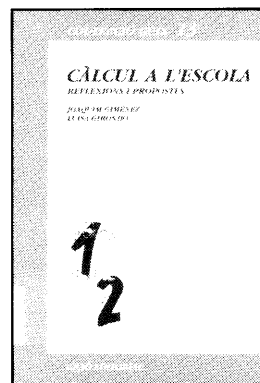
fitxer adaptable on es poden anar integrant activitats lúdiques noves, segons les diverses situacions específiques. Aquests jocs estan agrupats en quatre apartats, que corresponen a les dimensions bàsiques del desenvolupament.

Els jocs que presenten estan analitzats estructuralment seguint set criteris: títol del joc, desenvolupament, edat mínima en què es pot plantejar, anàlisi dels aspectes que desenvolupa, materials a utilitzar, espai de joc i nombre de nens més adequat per a la seva realització.

La intervenció de l'educador és un altre aspecte que cal destacar. La seva actitud com a figura no directiva, que deixa fer, suggereix, estimula i proposa determinades activitats lúdiques manipulant més sobre l'entorn -espai, materials- que sobre el nen / a.

Creiem que aquest llibre és molt útil i pràctic per als mestres i les mestres que treballen amb nens / es de tres a vuit anys. Dóna elements que ajuden a l'hora de reflexionar i de preparar qualsevol activitat lúdica, sabent en tot moment **el perquè d'aquestes activitats.**

*Isabel Viscarró*



GIMÉNEZ, J. i GIRONDO LL.  
**Càlcul a l'escola. reflexions i propostes.**  
Col·lecció Guix, 13  
Graó Editorial.  
Barcelona, 1990

Els autors d'aquest llibre sintetitzen el seu contingut en el següent text:

"Els nombres i els seus misteris són un element clau per construir un llenguatge nou per als nens: el de les matemàtiques. Les quantitats, que formen part d'aquest llenguatge, s'assoleixen progressivament a l'aula, però es fonamenten i es consoliden amb l'observació de l'entorn.

Els nombres i la numeració són conceptes previs al treball de càlcul, tot i que nombres i càlcul van sempre molt lligats.

# C o m e n t e m i s u g g e r i m

L'objectiu prioritari d'aquest llibre és mostrar un conjunt de reflexions i propostes didàctiques sobre el tractament del càlcul a l'escola: la seva importància, algunes dificultats, els nivells observats i, més genèricament, els elements a tenir en compte per millorar-ne els resultats globalment."

"Càlcul a l'escola" pot ser un llibre de molta utilitat per als mestres de nens i nenes de 6 a 14 anys. Enfoca el treball del càlcul d'una manera global, entrant contínuament en reflexions relacionades amb el món dels nombres, treballats d'una manera comprensiva i racional. Aquesta faceta la considero d'una gran importància i utilitat per a aquells mestres preocupats per la didàctica de la matemàtica, fonamentalment els que comencen a dubtar, i alhora replantejar la manera de treballar a la classe, perquè s'adonen de la poca utilitat que tindrà en un futur força immediat que un alumne acabi els estudis de Primària i de Secundària adquirint un càlcul basat principalment en la resolució de tècniques algorítmiques, quan els mitjans tecnològics supleixen de manera accelerada aquesta activitat "manual". Els autors deixen ben clara quina és la prioritat metodològica que caldrà aplicar perquè el càlcul sigui significatiu i no purament mecànic. Contínuament es fa referència a la interrelació del càlcul amb un context determinat que pot estar relacionat amb altres àrees d'aprenentatge, fent que els nens treballin aspectes de l'entorn des d'un punt de vista matemàtic amb una metodologia d'interdisciplinarietat. No cal dir la constant referència als jocs de càlcul que es poden fer en diferents nivells educatius.

És un llibre de 112 pàgines que intenta aportar tota la informació, reflexió i propostes concretes

relacionades amb el càlcul a l'escola en un espai reduït, que en un primer contacte pot fer la impressió d'un llibre dens i complex. Realment es veu l'esforç per part dels autors a concretar els aspectes de càlcul. Hi ha exemples, quadres de doble entrada d'una gran utilitat, els tipus d'error que pot tenir un alumne, la utilització de la calculadora, la manipulació de material vàlid per a cada aspecte del càlcul, l'estratègia i gradació de dificultats del càlcul mental, criteris i tècniques d'avaluació, referències al disseny curricular i una àmplia relació bibliogràfica.

Els autors, la Lluïsa i el Joaquim, són professors de l'Escola de Mestres de Tarragona, i ens consta que estan desenvolupant un programa de didàctica de les matemàtiques per a estudiants de mestres amb una constant preocupació per l'adequació del tractament d'aquesta àrea als nens d'edat escolar. Si es desenvolupa amb el tarannà que es presenta en aquest llibre, donem per benvinguda aquesta iniciativa; per fi els estudiants de magisteri tenen unes orientacions didàctiques clares per fer matemàtiques a l'escola i podran assolir una total seguretat per defensar els principis pedagògics que això suposa davant les pressions de la societat, que encara valora la prioritat de fer càlcul mecanitzat més que no el càlcul mental, i que té dificultat a acceptar el canvi d'exigència de nivells de càlcul perquè sigui més a l'abast del nen. No cal dir l'acceptació dels mitjans tecnològics, un d'ells, la calculadora, molt desaprofitats fins ara per part dels mestres, en molts casos frenats pels mateixos pares.

*Jordi Vallès Gené  
Escola de Pràctiques*